

NOTAT

Aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats – Henvendelse af 23. januar 2019 fra 6- byerne.

19. februar 2019

J.nr.

APOL

LAI

Input fra 6-byerne:

1. Bemyndigelsesbestemmelser

- Det er centralt, at antallet af bemyndigelsesbestemmelser mindskes
- Omfanget af regler der laves af ministeren/embedsmænd efter lovens vedtagelse skal mindskes. Detailregulering på beskæftigelsesområdet er enormt. Der er risiko for, at en mere enkel lov, udhules af regler i bekendtgørelser m.m.
- Fx databekendtgørelsen der betyder, at medarbejdere skal indberette et hav af oplysninger, som vi ikke umiddelbart ved hvad bliver brugt til.
- Der er altså behov for, at loven sætter rammen, og at det er kommunerne der udfylder denne ramme, så det reelt er muligt for kommunerne at være en central og aktiv medspiller på fremtidens arbejdsmarked.

Svar:

Den nye lov og bekendtgørelse skal være lettere at forstå. Det betyder selvfølgelig også, at der ikke efterfølgende - og i modstrid med hensigten i aftalen - indføres omfattende detailregulering på bekendtgørelsesniveau.

Derfor er det også en del af udmøntningen af aftalen om en forenklet beskæftigelsesindsats, at der i gennemskrivningen af loven bliver set på forenkling af bemyndigelsesbestemmelserne, så de bliver mere overskuelige, præcise og reduceres i antal. Udgangspunktet er, at bemyndigelsesbestemmelser bør være formuleret så præcist og afgrænset som muligt. Bemyndigelser tjener dog et formål, idet man opnår en mere fleksibel regulering på nogle – ofte tekniske områder – indenfor den ramme, som loven og bemærkningerne til bemyndigelserne fastsætter. I dette tilfælde anvendes bemyndigelserne blandt andet til, at der kan fastsættes præcise beregningsregler på bekendtgørelsesniveau, som ellers ville have kompliceret og forlænget loven, og til at der – i overensstemmelse med mange kommuners ønsker – kan fastsættes nærmere regler om administrationen af fx voksenlærlinge- og løntilskudsordningerne.

På den baggrund er flere bemyndigelsesbestemmelser enten udgået, indarbejdet i loven eller indsnævret. Som følge heraf indeholder udkastet til den nye lov markant færre bemyndigelsesbestemmelser end den gældende. Konkret er der 50 bemyndigelsesbestemmelser i den nye lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) mod 73 i den gældende LAB, og flere af bemyndigelserne er præciseret og afgrænset i den nye lov. Dette dog naturligvis med forbehold for, at den eksterne høring kan give anledning til eventuelle justeringer m.v.

For så vidt angår databekendtgørelsen, blev det med økonomaftalen 2019 mellem regeringen og KL aftalt, at der i forlængelse af forenklingen af LAB skal foretages en forenkling af de tilknyttede registrerings- og indberetningskrav, der fastsættes i databekendtgørelsen. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har påbegyndt dette arbejde med KL.

Input fra 6-byerne:

2. Forsøg med A-kasser

- 6-byerne er bekymret for konsekvenserne for kommunernes økonomi og for borgerne / sagsgangen.
- A-kasser får ansvaret for indsatsen, men det er kommunerne der har det økonomiske ansvar og er således dem der skal betale hvis resultater udebliver.
- A-kasserne skal kun have kontaktføreløb med de mindre udfordrede borgere og det betyder, at A-kasserne skal foretage en indledende visitering af de ledige. Hvordan sikres borgernes retssikkerhed - altså at der visiteres ens på tværs af a-kasser? Fx sproglige barrierer, hvordan vil det have indflydelse på vurderingen?
- Såfremt borgeren viser sig at have større udfordringer end først antaget af A-kasserne, skal de tilbagevisiteres til jobcentret. Er der et tidsmæssigt krav for tilbagevisitering, og hvilke oplysninger kan kommunen forvente at modtage?

Svar:

Ad. Pkt. 1-2

A-kasseforsøget må ikke ske på bekostning af det, vi ved virker – en tidlig og intensiv indsats. Aftalepartierne har udmøntet forsøget således, at samtalekravene til kommuner og a-kasser så vidt muligt ligner hinanden. A-kasserne skal afholde kontaktføreløbssamtaler efter behov, men skal dog leve op til de almindelige krav i kontaktføreløbet. Kravene i kontaktføreløbet er defineret som i gennemsnit to kontaktføreløbssamtaler i løbet af 3 måneders perioden. A-kassen kan afholde de to kontaktføreløbssamtaler i forlængelse af eller samtidigt med en CV-samtale eller en rådighedssamtale.

For at sikre, at a-kasserne lever op til dette ansvar, skal a-kasserne registrere deres samtaler, og Beskæftigelsesministeriet vil løbende følge op på a-kassernes afholdelse af kontaktføreløbet. A-kasser, der ikke lever op til kravene til kontaktføreløbet, vil i yderste konsekvens kunne komme til at udgå af initiativet. Aftalepartierne har ligeledes forpligtiget sig på at drøfte forsøgets fremdrift. Det giver aftalepartierne mulighed for at skride ind, hvis forsøget ikke implementeres efter hensigten.

A-kasserne kompenseres ikke økonomisk for de opgaver, som de påtager sig som led i forsøget og kommunernes bloktilskud påvirkes heller ikke af, at a-kasserne overtager ansvaret for en del af dagpengemodtagerne i begyndelsen af ledighedsperioden.

Ad. Pkt. 3-4)

Borgere, der har brug for et tidligt kontaktføreløb i jobcenteret, skal fortsat have det. Derfor fremgår det også af aftalen, at borgere der enten er i målgruppen til et ud-

dannelsespålæg eller som har komplekse udfordringer med risiko for langtidsledighed skal overgå til jobcenteret. Denne vurdering foretages af a-kassen.

Det er et krav, at a-kasserne anvender et profilafklaringsværktøj i afklaringen af de lediges risiko for langtidsledighed. Det skal sikre sagsbehandlerne de bedste forudsætninger for at lave den faglige vurdering. A-kasserne kan i den forbindelse vælge at anvende STAR's profilafklaringsværktøj. Det er dog vigtigt at huske, at der kan være mange grunde til og indikatorer på, at en borger har behov for et kontaktføreløb i jobcenteret. Derfor er profilafklaringsværktøjet alene en understøttende hjælp til sagsbehandleren i a-kassen, der foretager den endelige vurdering.

Såfremt borgeren undervejs i forløbet viser sig at have større udfordringer end først antaget, vil det være muligt for a-kassen at visitere borgeren til et kontaktføreløb i jobcenteret. Det vigtigste er, at borgeren får det kontaktføreløb, de har behov for – det skal en tidsbegrænsning ikke sætte en stopper for. Reglerne for bevilling af tilbud fastholdes. A-kassen kan, ligesom i dag, bevilge seks ugers jobrettet uddannelse. Alle andre indsatser, som finansieres af stat eller kommunen, bevilges af jobcenteret.

Det er naturligvis meget væsentligt, at a-kasserne sikrer en god overdragelse for de ledige, som ikke er gået i job i de første 3 måneder, så jobcentrene får de nødvendige informationer. Derfor fremgår dette punkt også i ansøgningseskemaet, som a-kasserne søger på baggrund af. Overdragelsen kan fx ske i forbindelse med den fællessamtale, som a-kassen indkalder til i forbindelse med forsøget.

Input fra 6-byerne:

3. Fire samtaler ved ydelsesskift

- Det er vores klare holdning, at der skal foretages en konkret og individuel vurdering af, hvornår det vil være meningsfuldt – for borgeren - med fire samtaler ved ydelsesskift. Derfor bør kommunerne kunne foretage denne vurdering, og det bør den nye lov understøtte.
- Vi skal holde det antal samtaler med de ledige – og med den kadence – der er nødvendig. Hverken mere eller mindre.
- Der skal derfor ikke startes forfra med et intensivt kontaktføreløb, når borgere skifter ydelse. Der skal bygges videre på den indsats der allerede er i gang, det er derfor en konkret individuel vurdering hvor mange samtaler der skal afholdes det næste halve år efter et ydelsesskifte – det skal give mening for borgeren.
- Derudover skal der ved kortere afbrydelser - fx ved perioder med selvforsørgelse – heller ikke startes forfra med fire samtaler inden for et halvt år. Også her er der behov for, at kommunerne kan foretage en konkret individuel vurdering.

Svar:

Der skal iværksættes et nyt kontaktføreløb, når det giver mening for borgeren. Det gør det i de tilfælde, hvor ydelsesskift medfører en *ny situation* for borgeren.

Reglerne om ydelsesskift og opgørelsen af ledighedsanciennitet svarer i vid udstrækning til gældende regler.

Overordnet gælder, at:

- Personer, der skifter målgruppe uden ydelsesskift, fx fra jobparat til aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager, *ikke* skal starte et nyt kontaktførløb, da tidsperioderne i reglerne opgøres ud fra, hvor længe personen har modtaget samme ydelse, dvs. kontanthjælp. Da ydelsen er den samme, fortsættes kontaktførløbet.
- Personer, der skifter fra integrationsydelse til kontanthjælp eller fra integrationsydelse til uddannelseshjælp, skal heller *ikke* starte et nyt kontaktførløb, når skiftet er en følge af, at de opfylder et opholdskrav, dvs. objektive kriterier uden, at der er tale om en ny situation.
- Ydelsesskift under revalideringsførløb, herunder fra forrevalidering til revalidering, starter ligeledes *ikke* et nyt kontaktførløb.

Borgere, der skifter til sygedagpenge fra dagpenge eller skifter til kontanthjælp fra uddannelseshjælp, skal påbegynde et nyt kontaktførløb. Det skyldes, at der er tale om *en ny situation* for borgeren. Ved *skift til sygedagpenge* overgår borgeren fra en rent jobrettet indsats (dagpenge) til en anden type indsats med fokus på tilbagevenden til arbejdsmarkedet (sygedagpenge). Der er således tale om en ny situation, hvilket udløser et nyt kontaktførløb. Ved *skift til kontanthjælp fra uddannelseshjælp* overgår borgeren fra en uddannelsesindsats (uddannelseshjælp) til en jobindsats (kontanthjælp). Der er også her tale om en ny situation for borgeren, hvilket udløser et nyt kontaktførløb.

LAB-aftalen ændrer ikke ved opgørelsen af ledighedsanciennitet og afbrydelseskriterier. Borgere i målgrupper, hvor ledighed opgøres som sammenhængende perioder, vil derfor påbegynde et nyt kontaktførløb, hvis de i en måned ikke har modtaget en ydelse. Det svarer til gældende regler.

For dagpengemodtagere gælder fortsat, at deres ledighed opgøres som sammenlagt ledighed. Dagpengemodtagere begynder dermed ikke et nyt kontaktførløb, hvis de i en kortere eller længere periode ikke har modtaget dagpenge og herefter igen får dagpenge.

Input fra 6-byerne:

4. Dispensationsmuligheder - i forhold til 4-ugers loftet for virksomhedspraktik for unge på uddannelseshjælp og flygtninge.

- De nye regler med et 4-ugers loft for virksomhedspraktik for alle jobparate ledige – uden forlængelsesmuligheder - vil besværliggøre indsatsen overfor nogle af de jobparate ledige – nemlig de uddannelsesparate unge og jobparate flygtninge.
- Virksomhedspraktikken bruges til at afklare om de unge er uddannelsesparate eller aktivitetsparate samt den unges uddannelsesretning – 4 uger er ikke nok.
- Nye flygtninge, der ikke kan sproget og ikke kender noget til det danske arbejdsmarked har brug for mere end 4 uger på samme virksomhed, både for at øge sproglige kompetencer og for at øge forståelse for den danske arbejdskultur.
- 6-byerne håber derfor at der indføres en dispensationsmulighed i lovgivningen for uddannelsesparate unge og jobparate flygtninge, så indsatsen ikke bliver forringet i forhold til de nuværende regler.

Svar:

Ad uddannelsesparate unge:

For at skabe den mest enkle lov med færrest mulige særregler er der lagt op til, at definitionen på, hvornår man er *tæt på arbejdsmarkedet*, som udgangspunkt er ens - uanset om det vedrører varighed på løntilskud eller virksomhedspraktik. Målet med gennemskrivningen er jo især at gøre op med særregler og dispensationsmuligheder. De uddannelsesparate unge indgår i gruppen af ledige *tæt på arbejdsmarkedet*, og de kan derfor maksimalt få virksomhedspraktik i op til 4 uger.

Ad jobparate flygtninge

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at følgelovforslaget til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats ikke indeholder forslag om gennemførelse af ændringer i integrationsloven i form af varighedsbegrænsninger for virksomhedspraktik.

Baggrunden herfor er, at gennemførelse af forenklingsforslaget i udkastet til forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats om øget harmonisering af varighedsbegrænsninger (virksomhedspraktik) i integrationsloven ville medføre, at varigheden af virksomhedspraktik for jobparate under integrationsloven uden erhvervs erfaring, langvarig ledighed eller som i øvrigt har vanskeligt ved at opnå beskæftigelse med løntilskud ville blive begrænset fra 13 uger til 4 uger, og at integrationslovens krav om intensiv og kontinuerlig virksomhedstilbud således vil indebære, at kommunerne, ved en afkorting af perioden fra 13 til 4 uger, skal fremskaffe næsten dobbelt så mange virksomhedspraktikker, og at det vil fjerne muligheden for en lidt længere træningsbane, som særligt nyankomne kan have brug for.

Input fra 6-byerne:

5. Monitorering af kommunerne, herunder benchmark rapporter

- Forudsætningen for en effektiv beskæftigelsespolitik er, at der kan følges op på kommunernes resultater. Monitorering er derfor vigtig.
- Det er væsentligt at der måles på hele beskæftigelsesindsatsen og ikke blot dele af den – der er jo tale om forbundne kar. Det er vigtigt, at bl.a. fleksjob og ressourceforløb indgår i målingerne, da de er en væsentlig del af indsatsen overfor de ledige længst væk fra arbejdsmarkedet.
- Samtidig bør der i målingerne tages hensyn til både kommunernes rammevilkår og de reelle udfordringer, de enkelte kommuner står med.
- 6-byerne er derudover bekymret for karakteren af ministerielle indgreb overfor kommunerne – ønsker I at lave indgreb i kommunalfuldmagten?

Svar:

I benchmarkmodellen tages der højde for kommunens rammevilkår gennem en lang række variable. Der er både variable, der fortæller om borgerne i kommunen, og variable, der fortæller om situationen på arbejdsmarkedet i det område, de bor.

Kommunerne bliver ranglistet efter deres evne til at få folk væk fra offentlig forsørgelse. Den mulighed er der ikke for folk på førtidspension. Det er desuden vigtigt, at man som kommune ikke bliver belønnet for at have færre på førtidspension end forventet. De borgere, der er berettiget til en førtidspension, skal naturligvis have det.

I forhold til borgere i fleksjob så bidrager de i det omfang, de kan. Derfor indgår de ikke i modellen. Overvejelserne omkring ledighedsydelse og ressourceforløb vil blive taget med i det videre arbejde.

Det er vigtigt, at vi kan følge op på resultaterne af beskæftigelsesindsatsen. LAB-aftalen giver grundlæggende kommunerne friere rammer til at tilrettelægge den aktive indsats efter den enkeltes behov og forudsætninger. Udgangspunktet er, kommunerne har den frihed, der skal til for at gennemføre en individuel og målrettet indsats.

Det er dog vigtigt, borgere ikke efterlades uden en indsats og kontakt til jobcenteret. Kommuner, der ikke formår at forvalte de nye regler i overensstemmelse med intentionerne, om at der gives samtaler og indsats efter behov, underlægges en skærpet opfølgning og sættes under administration, hvis de ikke retter op på den manglende indsats.

Det vil altså alene være kommuner, som over en længere periode efterlader borgere uden en indsats, der vil blive sat under administration. *Hvordan* kommunerne tilrettelægger samtaler og indsats, det står de helt selv for, så længe de lever op til intentionerne i aftalen, som der er et bredt politisk flertal bagved.

Input fra 6-byerne:**6. Kompetencemidler og ikrafttrædelsestidspunkt**

- Når den nye lov skal implementeres, vil der være behov for at kompetencemidler kan bruges til alle ansatte i jobcentret med kontakt til borgere og virksomheder – og ikke kun en begrænset gruppe, som det var tilfældet i forbindelse med implementeringen af Beskæftigelsesreformen.
- Vi skal have tid til fagligt at finde ud af, hvordan de friere rammer skal omsættes til en endnu bedre beskæftigelsesindsats i kommunerne. Derfor er det vigtigt at der er en rum tid fra loven bliver vedtaget til den træder i kraft. Vi håber at I vil give os denne tid.

Svar:

Det er afgørende, at kommunerne har gode forudsætninger for at implementere den nye lov. For at understøtte implementeringen blev der udmeldt en ansøgningspulje på 8,3 mio. kr. i 2018, som jobcentre, a-kasser og organisationer kunne søge for at klæde medarbejderne og ledere bedre på til at implementere LAB-aftalen.

Implementeringen af LAB kræver en koordineret indsats på tværs af målgrupper. Derfor blev mindreforbruget udmøntet, så ansøgningspuljen i 2018 kunne ansøges om støtte til kompetenceudvikling på tværs af alle målgrupper i jobcentret i tråd med aftalens intention.

Implementering af en ny lov tager tid. Selvom der grundlæggende er tale om en forenklet lov med færre og mere simple regler, skal jobcentrene have tid til at oprette nye arbejdsgange. Lovforslaget forventes fremsat ultimo marts med henblik på vedtagelse inden sommerferien og ikrafttræden den 1. juli.